

257 S.; *Heuckelom 2008*: Van Heuckelom K. Złodzieje i złote ręczki. Polskie stereotypy w Niderlandach / Kris Van Heuckelom // *Postscriptum polonistyczne*. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2008. – Nr 1 (1). – S. 101–114; *Vogel 1995*: Vogel S. Transylvania: Myth and Reality. Changing Awareness of Transylvanian / Sándor Vogel // *Vampires Unstaked, National Images, Stereotypes and Myths in East Central Europe* ; [ed. by André Gerrits, Nanci Adler]. – Amsterdam-Oxford-New York-Tokyo : North-Holland, 1995. – P. 69–87; *Zimomrja 1977*: Zimomrja M. Internacionalista író / M. Zimomrja // *Kárpátontúli ifjúság*. – Uzshorod, 1977. – December 20. – Nr 151 (4272). – O. 4.

В статье предпринята попытка проанализировать имагологические измерения венгерско-украинского дискурса Беллы Иллеша с проекцией на самобытное отражение в его творческом сознании «своего» и «другого».

Ключевые слова: венгерско-украинский дискурс, имагологические измерения, пограничье, национальные образы.

Кушнір І. Б.

УДК 821.131.1-31.09"19":7.04-055.26

Архетип матері у романі Г. Делледи “Мати”

Стаття вивчає проблему вияву архетипу матері у романі “Мати” італійської письменниці Грації Деледди (Нобелівська премія 1926 р.). Конфлікт роману вкладається у схему “МАТИ – ЧОЛОВІК – ІНША ЖІНКА”. Головний персонаж є символом безмежного материнського почуття. Мати наділена архетипними характеристиками матері-берегині, але і матері-руйнівниці. Роман відповідає схемі “провина – покарання – спокута”. Художній світ Г. Деледди демонструє сталу систему вартостей Сардинії. Жертвність матері задля блага сина у межовій ситуації робить роман психологічно складним і глибоким у традиції прози авторки.

Ключові слова: архетип, образ матері, роман.

The article deals with the problem of manifestation of the Mother archetype in the novel “Mother” by Italian writer Grazia Deledda, Nobel Prize 1926. The conflict in the novel represents the scheme “mother – man – other woman”. The main character can be considered as a symbol of infinite mother

love. The mother is endowed with both characteristics of cherishing and destructive. The novel illustrates the scheme "fault – punishment – atonement". The artistic world of G. Deledda shows the stable system of Sardinia's values. Mother beneficence for her son's good in limit situation makes this novel psychologically complicated and deep according to author's prosaic tradition.

Key words: archetype, image of mother, novel.

Грація Деледда (1871-1936) описує у своїх романах життя її рідного острова Сардинія, знайомить читача з закритим для чужинців світом, що живе за своїми законами честі, гідності, порядності, зберігає звичаї прадавніх часів. У відтворенні краси острова, рідних гір та лугов, серед яких виросла письменниця, відчувається її щира любов. Географічна віддаленість від "континенту", як називають сардинці Італію, спряла формуванню невидимого кордону між жителями "цивілізованого" світу та патріархальним життям сардів. Ця різниця світоглядів постає предметом зображення у романах "Тростини на вітрі", "Попіл", "Плющ" та ін.; відчувається духовна спорідненість письменниці з її персонажами. Найбільшої майстерності Г. Деледда сягає саме у аналізі психологічних станів; проблемним вузлом кожного з романів є складна моральна казуїстика, породжена архаїчними законами, правилами, забобонами "закритого світу" Сардинії.

Письменниця стала лауреатом Нобелівської премії 1926 року за оповідний хист та за зображення яскравих пристрастей, які її герої переживали з первісною інстинктивністю, за чітке відтворення первозданного суспільства, яке жило поза стереотипами і умовностями тогочасного європейського буржуазного суспільства [2, с. 12]. Українською мовою перекладено романи Грації Деледди "Плющ" (спочатку в "Літературно-науковому віснику", 1909, томи 54–56, а потім окремих виданнях: Київ, 1912, перекладач Леонід Пахаревський), "Лихим шляхом" ("Літературно-науковий вісник", 1913, томи 62–64, перекладач Н. К. Кибальчич), "Тростини на вітрі" та "Мати" (Київ, 1975, перекладач Віктор Шовкун). Метою є дослідження вияву архетипу матері у романі "Мати", що став об'єктом розгляду статті.

Письменницю важко зараховувати до якоїсь літературної течії, спостерігаємо поєднання рис італійського веризму та декадансу; це реалізм буденності та романтичне світобачення

сардів, ліризм та натурализм пейзажу. Італійський критик Джузеппе Равеньяні не відносить Деледду до авторів “місцевого колориту”: “у своїй творчості вона досліджує життя з проникливістю та чуйністю, на яку здатна тільки жінка” [1]. На його думку, у кращих творах Г. Деледди “є щось від Біблії... віє патріархальною величчю Старого заповіту” [1]. Так само і Д. Г. Лоуренс писав, що Г. Деледда описує “віддалене простолюддя з майстерністю Томаса Гарді” [1]. У передмові до роману “Мати” Д. Г. Лоуренс висловив відмінну думку, зазначивши, що письменниця “не в змозі проникнути в природу людського страждання і пристрасті”, як це вдається геніям [1]. Проте вона “проникнула в психологію примітивної (простої – уточнення наше. – І.К.) людини” [1]. Вдало характеризує її манеру письма наступне твердження: “La narrativa della Deledda si basa su forti vicende d'amore, di dolore e di morte sulle quali aleggia il senso del peccato, della colpa, e la coscienza di una inevitabile fatalità [8]. (Оповідна манера Деледди базується на фактах сильної пристрасті, болю, смерті, над якими кружляє відчуття гріха, провини, усвідомлення фатальності, яку не уникнути, – переклад з іт. тут і далі наш. – І. К.). Італійські літературознавці зазначають близькість стилю письменниці до веризму Джованні Вергі, декадентства Габріеле д’Аннунціо, традиції Льва Толстого та реалізму Оноре де Бальзака. “Tuttavia la Deledda esprime una scrittura personale che affonda le sue radici nella conoscenza della cultura e della tradizione sarda, in particolare della Barbagia” [8]. (Проте Деледда має, безперечно, свій стиль, заглиблений в знання культури та традицій Сардинії, особливо Барбаджії). Про свій досвід та потребу писати авторка сказала наступне: “*Intendo ricordare la Sardegna della mia fanciullezza, ma soprattutto la saggezza profonda ed autentica, il modo di pensare e di vivere, quasi religioso di certi vecchi pastori e contadini sardi (...) nonostante la loro assoluta mancanza di cultura, fa credere ad una abitudine atavica di pensiero e di contemplazione superiore della vita e delle cose di là della vita. Da alcuni di questi vecchi ho appreso verità e cognizioni che nessun libro mi ha rivelato più limpide e consolanti. Sono le grandi verità fondamentali che i primi abitanti della terra dovettero scavare da loro stessi, maestri e scolari a un tempo, al cospetto dei grandiosi arcani della natura e del cuore umano...*”[8]. (Маю намір пригадати Сардинію мого дитинства, але особливо

глибоку і автентичну мудрість, спосіб життя і мислення, такий побожний, старих пастухів та селян (...) їхній брак освіти змушує повірити в прадавню звичку думати і спостерігати життя і потойбіччя. Від декого з них я навчилася правди і знань, що жодна книга не може дати більш чітко і повно. Це фундаментальні істини, які відкрили перші люди на землі у собі, навчаючи і навчаючись одночасно у великих таїн природи і людського серця). (Запис у серії “Голоси видатних постатей”, 1959). Письменниця створила свій самобутній стиль на основі усної традиції Сардинії, з відтінком традиційних конфліктів та барв острова, виокремлюючи важливі суспільні моральні та етичні проблеми.

У першому “сардинському” періоді творчості (до 1898 р.) домінують риси поверхового веризму з фольклорним романтизмом та елементами автобіографізму (“Квітка Сардинії” / “Fior di Sardegna” (1892), “Лихим шляхом” / “Le vie del male” (1892), “Сардинські оповідання” / “Racconti sardi” (1895), “Чесні душі” / “Anime oneste” (1895)).

У романах другого періоду (“Еліас Портолю” / “Elias Portolu” (1903), “Після розриву” / “Dopo il divorzio” (1902), “Попіл” / “Cenere” (1904), “Плющ” / “L’edera” (1906), “Тростини на вітрі” / “Canne al vento” (1913), “Маріанна Сірка” / “Marianna Sirca” (1915), “Втеча до Єгипту” / “La fuga in Egitto” (1925), “Печатка кохання” / “Il sigillo d’amore” (1926), “Анналена Білзині” / “Annalena Bilsini” (1927); “Козіма” / “Cosima” (1937) і “Ліванський кедр” / “Il cedro del Libano” (1939) надруковані після смерті письменниці) відтворений первозданний сардинський світ, де головні події керуються фатальністю, непростим коханням, містицизмом; персонажі показані у час збуреного стану душі, переживаючи почуття провини за пристрасть та спокуту за гріх [2, с.7].

“Мати” (“La madre”, 1920), один з найвідоміших романів Г. Деледди, на думку критиків є кульмінацією її творчості, належить до другого періоду мистецької зрілості з 1900 р. з перевагою реалістичного зображення над фольклорно-романтичним. Його можна схарактеризувати наступними словами: *“Grazia Deledda regala un altro spaccato di vita quotidiana, un vivere fatto di piccole cose, di sentimenti e rinunce. La semplicità dei protagonisti si rispecchia nei gesti, nelle parole, in un paese radicato sulle tradizioni e su una salda morale. Un romanzo di fede e di peccato, di prostrazione e*

letizia, di umori taciuti e passioni che irrompono incontrollate” [8].. (Г. Деледда подарувала наступний шмат щоденного життя, того, що складається з дрібниць, з почуттів, з самопожертв. Простота персонажів передається жестами та словами у країні з глибоко вкоріненими традиціями та мораллю. Роман про віру, про гріх, про благоговіння, про радість, про мовчазну вдачу, про неконтрольовані пристрасті, що втручаються в життя).

Найбільш вдалим у романі є образ матері. Слід зауважити, що до проблеми стосунків матері і сина авторка зверталася і раніше у романі “Попіл” (“Cenere”, 1904). Герой цього роману — позашлюбний син сардинської селянки, що покинула його на виховання батька. Він повертається у село на пошуки постарілої матері. Нажаль, її не приймає невістка і жінка помирає від розпуки. Роман став сюжетом німого фільму 1916 року режисера Артуро Амброзіо з Елеонорою Дузе у головній ролі.

Роман “Мати” став логічним продовженням цієї теми у творчості Г. Деледди. Дія твору відбувається у віддаленому селі Сардинії впродовж двох днів. Історія майже буденна для Сардинії: місцевий священник має любовні стосунки з молодою жінкою з цього ж села. Але ця історія подана з великим психологічним динамізмом, персонажі діють у межовій ситуації: заборонене кохання священника, його сумніви та докори, страждання матері, біль розлуки жінки. Хоча персонажі і сюжет видаються простими, вони захоплюють яскравістю і глибиною. Звична історія подана як глибока людська трагедія стосунків. Конфлікт вкладається у схему “МАТИ–ЧОЛОВІК–ІНША ЖІНКА”. Позиція Аньезе щодо матері священника: “Його вона звала Пауло наче брата; але до неї самої ставилася вже не як до матері, а майже як до суперниці, котру треба задобрювати і влещати” [2, с. 217]; ставлення матері до Аньезе: “Вона вже не могла себе змусити ненавидіти цю грішницю, що зазіхнула на нього, і думала лише, як урятувати її, ніби йшлося про рідну дочку” [2, с. 218].

Метою матері у романі є примусити свого сина священника розірвати стосунки з коханкою. Конфлікт породжений неможливістю його як чоловіка опиратися спокусі молодої і звабливої Аньезе. Найсильніші сторінки роману – опис переживань матері Марії Магдалини. Дізнавшись про їхній зв'язок, вона закликає сина боротися з гріхом, диявольською спокусою, яку

втілює жінка. Пауло, що переживає складну внутрішню боротьбу між духом і плоттю, виявляється занадто слабким, щоб прийняти рішення. Священик почувається негідним Бога, який постає у образі матері. Він знаходить сили написати прощального листа Аньезе. Вона ж погрожує публічним викриттям у церкві. Від внутрішньої напруги серце матері розривається. Вона приймає біль сина на себе: *“Її лице було нерухоме й застигле, очі приплющені, зуби ще зціплені, щоб стримати крик. Він одразу збагнув – вона померла від тієї ж муки, від того ж страху, що їх витерпів він”* [2, с. 315].

У центрі роману “Мати” проблема стосунків сина та матері. Роман є найбільш показовим для розгляду архетипу маті у художньому трактуванні Г. Деледди.

Однією з фундаментальних, засадничих структур людської ментальності є архетип Матері. Образ Матері для світової культури пов’язувався з берегинею-заступницею роду. Адже головна функція матері — народження дітей, їхнє виховання, передавання наступним поколінням культури, традицій, мови, досвіду попередніх поколінь та захист (тобто, мати виконує визначальну роль у формуванні дитини). Мати — це вічна цінність, бо саме на ній тримається життя, основою якого вона є. Архетип матері характеризується протилежною полярністю: мати — це [СИМВОЛ](#) чистоти та любові, терпіння і всепрощення, але і протилежний йому негативний образ злої мачухи чи свекрухи, що відтворений в мистецтві, фольклорі та літературі.

У психологічній інтерпретації К. Г. Юнга архетип Матері, як і будь-який інший, проявляється у безлічі символічних значень. К.-Г. Юнг вказував на двоїстість архетипу Матері. На його думку, з цим архетипом, з однієї сторони, асоціюються такі риси, як материнська турботливість і співчуття; все, що відрізняється добротою, лагідністю або підтримкою та сприяє зростанню й родючості. Але в негативному плані архетип Матері може означати дещо таємниче, загадкове, темне: безодню, світ мертвих, все, що поглинає, спокушує й отрує, тобто те, що навіює жах і що невідворотне, як доля [цит. за 6]. К. Г. Юнг констатував, що архетипу матері притаманні “три основних атрибути: божество, пристрасть і темнота” [5]. Як і інші архетипи він має два протилежні полюси значень : мачуха, відьма змія, могила, темні

вода, смерть як вияв негативного значення та позитивне у значення у образах мудрості, духовності, доброти та турботи, плодючості. [5].

Найперше материнський архетип реалізується в образі рідної матері. Для люблячої, оберігаючої матері особисте щастя вимірюється щастям її дітей: “Ця комірчина – її. Вона ніколи не прагнула іншої долі, вдовольняючись єдиним скарбом, який мала, – сином Паоло” [2, с. 220].

На початку роману мати немовби скам’яніла від надміру терпіння, страждань і самотності постає на боротьбу з демоном – коханкою Паоло: “*Finalmente la piccola lucerna d'ottone sparse un velo di luce nella cameretta nuda e povera come quella di una serva, ed ella aprì l'uscio e si sporse, ascoltando. Tremava; eppure si moveva tutta d'un pezzo, dura, legnosa, con la testa grossa sul corpo bassotto e forte che, rivestito d'un panno nero scolorito, pareva ritagliato a colpi di scure dal tronco d'un rovere. ... Vide le stanghe levate da Paulo appoggiate al muro, e fu presa da un impeto d'ira. No, voleva vincere il demonio... Il vento la investì con violenza, gonfiandole il fazzoletto e le vesti; pareva volesse costringerla a rientrare* [9]. (Нарешті латунний каганець залив непевним світлом голу, вбогу кімнатку, схожу на комірчину служниці. Мати відчинила двері й виглянула, наслухаючи. Вона тремтіла, а проте рушила вперед, статечна тверда, заціпеніла, з великою головою на присадкуватому кремезному тілі. В своєму чорному злинялому одязі ніби витесана ударами сокири з добового окоренка. ... Побачила засуви, вийняті й притулені до стіни, і її охопив раптовий гнів. Ні. Вона хотіла подужати диявола. ... Вітер з розгону налетів на неї, шарпаючи її хустку і одяг, наче хотів її прогнати [2, с. 211]).

Любов матері безмежна, вона захищає те, що належить тільки їй; “але в міру того, як ноги несли її додому, вона починала шкодувати, що не погукала, не кинула у двері каменем, не змусила її відчинити й відпустити сина. Жалкувала, зупинялася, верталася назад, знов рушала вперед, підитовхувана болісною непевністю, аж поки мимовільне бажання зосередитися зібрати всі сили перед вирішальною битвою погнало її додому, як пораненого звіра” [2, с. 213].

К. Г. Юнг це пояснює “перебільшеним розвитком материнського інстинкту”, що, власне, й визначає той “образ

матері, який прославлявся у всі віки й усіма мовами” [цит. за 6]. *“Материнському серцю було любо бачити синам таким гарним і дужим; аж тут його скрадлива хода розбудила знов її муку”* [2, с. 210].

Надмірна гіперболізація значення материнського образу “прив'язує нас до матері і приковує її до своєї дитини, несучи фізичну і ментальну шкоду обом” [цит за 6]. Для такої матері діти – сенс її життя і вона прагне всеохопної влади над ними. Більше того, “йдучи за безжалісною волею до влади й фанатично відстоюючи власні права, жінки такого типу часто руйнують не лише власну особистість, а й приватне життя своїх дітей. Чим менше така мати знає про власну особистість, тим сильніша й могутніша її підсвідомо воля до влади” [цит. за 6].

Мати відчуває дитину як частину себе, тому її любов не раз стає задоволенням власного нарцисизму і вимагає поклоніння, обожнювання і жертвовного служіння їй з боку дітей. Це, відповідно, унеможливує повноцінний розвиток їхньої індивідуальності, нерідко обмежуючи їх роль роллю материнської тіні [6]. Тому образ матері часто пов'язаний з біблійною символікою. Архетип Матері може проявлятися і в численних образах-символах, оточених поклонінням, обожненням. За К. Г. Юнгом, символ матері наявний у тих атрибутах, що показують шлях до спасіння і викликають благоговіння перед ними: з ними асоціюються рай, Бог, церква, таїна [5]. У романі для Паоло мати набирає ознак всемогутнього Бога (вона – посудомийниця у семінарській кухні), цілуючи її руки, він ніби торкається Господа: *“Але найчастіше Бог уявлявся йому ніби схований позад його матері у вогкій і курній семінарській кухні”* [2, с. 238]; *“У нього було таке враження, ніби він підійшов до віттаря де сиділа його мати, – загадковий ідол; йому пригадалося як семінаристом після сповіді йому доводилося цілувати її руку”* [2, с. 290]. Читаючи святе письмо над хворою дівчинкою він *“Подумав про матір, котра все знала і злякався, щоб вона не осудила його”* [2, с. 262].

У Г. Деледди образ матері відповідає художній традиції його зображення, але виявляється прагнення десакралізувати образ владної матері, а отже, продемонструвати процес звільнення від матері задля можливості індивідуального становлення: *“Йому здався його приїзд до села, перші роки служби; мати трусилася*

над ним, як над малою дитиною, що робить перші кроки” [2, с. 271] та самореалізація як чоловіка: *“Він страждає, бо він мужчина. Бо він потребує жінки, потребує втіхи і людська природа потребує продовження життя”* [2, с. 242].

Охарактеризований материнський образ можна визначити як амбівалентний: саме тут маємо поєднання сили захисту і деструкції сина вимагаючи покори і вдячності за материнську любов. Мати-домінуюча своєю владою немовби приковує сина до себе, унеможливує становлення його як чоловіка. *“Він розумів справжнє джерело цієї туги: вона йшла від передчуття смерті, бо зречтисся любові цієї жінки значило зречтисся самого життя”* [2, с. 235]. Мати-жертвна, з іншого боку, приймає біль сина на себе і віддає своє життя за нього. *“А вона таки зрозуміла, своїм материнським серцем відчула смертну тугу сина, який зрікався життя”* [2, с. 233]. Роман “Мати” Г. Деледди поставив питання про заперечення патріархальних уявлень про сакральне служіння матері благові сина.

Це вплинуло на художнє творення образу сина: починає домінувати тенденція до відтворення згубного впливу власницького материнського інстинкту на його долю, він стає слабким і безвольним, несамостійним у прийнятті доленосних рішень. Образ коханки є доповнюючим для творення конфлікту, щоб показати, що чоловік не може повноцінно існувати і реалізуватися без жінки. Мати “сильна і відважна” у своєму материнському почутті, вона, приймає вирішальний удар на себе і ціною власного життя востаннє рятує сина. Крім символічного навантаження, образ матері містить ще і психологічно-емоційне значення [3, 220]. Безперечно, архетип матері став основою етнічної домінанти національного характеру італійців. Цікаво зазначити, що і сьогодні в Італії культ матері є домінуючим в ієрархії сім’ї. Матріархатна структура італійського суспільства зберігається донині. Пріоритетна функція жінки як матері заважала її професійній реалізації у суспільстві, поза сім’єю вона була другорядним членом суспільства.

Роман відповідає схемі “провина–покарання–спокута”. Як зазначає Н. Каччалі, плотський гріх породжує довгий ланцюг покарань, який закінчується спокутою провини, яку персонажі приймають з християнським смиренням [2, с. 10].

Безперечно, роман “Мати” залишається поемою материнської любові. Головна героїня є символом безмежного материнського почуття, вона втілює образ матері-страдниці, яка присвятила своє життя синові. Мати наділена архетипними характеристиками матері-берегині, але і матері-руйнівниці. Художній світ Г. Деледди демонструє сталу систему вартостей Сардинії. Жертовність матері задля блага сина у межовій ситуації робить роман психологічно складним і глибоким у традиції прози авторки.

Творчість Г. Деледди залишається недослідженою в сучасному українському літературному дискурсі, її романи піднімають ряд проблем, що перегукуються з творами української класики, що становить подальшу перспективу вивчення і дослідження. Трактатування архетипу матері Г. Деледдою близьке до традиції української літератури (“Ніоба”, “Земля”, “Царівна”, “Вовчиха” О.Кобилянської, “Лист”, “Що записано в книгу життя” М. Коцюбинського). Таке дослідження представлятиме чималий інтерес для поглибленого вивчення порівняльних паралелей української та італійської літератури.

Література:

Деледда (Deledda), Грація [Електронний ресурс] // Лауреаты Нобелевской премии: Энциклопедия: Пер. с англ.– М.: Прогресс, 1992.– Режим доступу: <http://n-t.ru/nl/lt/deledda.htm>

Деледда Г. Тростини на вітрі. Мати: Романи: Пер. 3 іт. – Харків: Фоліо, 2009. – 316 с.

Зимомря І., Угляр Л. Психологічний дискурс прози Емми Андрієвської та Тоні Моррісон: образ матері як концепт // Наукові записки ТНПУ: Серія літературознавство. – № 36. – С. 220- 224.

Каччальї Н. Грація Деледда./ Деледда Г. Тростини на вітрі. Мати: Романи: Пер. 3 іт. – Харків: Фоліо, 2009. – С. 5-12.

Теория архетипов К.Г.Юнга и ее значение для понимания механизмов восприятия предметного мира. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.taby27.ru/studentam_aspirantam/philos_design/vlijanie-junga-na-dizajjn/teoriya-arhetipov-k-g-yunga-mehanizmy-vospriyatiya-2.html

Юнгіанська концепція архетипу як основа образності модерністичної української прози/модифікація архетипу матері.-.позитивно-негативна полярність образу.txt · Востаннє змінено: 24.12.2010 / [Українська філософія](http://www.uaphilosophy.com). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaphilosophy.com>

Юнг К. Г. Психологические аспекты архетипа матери.[Электронный ресурс]/ Карл Густав Юнг. – Режим доступа: <http://www.fidel-kastro.ru/psihology/jung/j014.htm>

Deledda Grazia . [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://it.wikipedia.org/wiki/Grazia_Deledda

Deledda G. La madre [Электронный ресурс]. / Grazia Deledda. – Fratelli Treves Editore, Milano, 1920. – Режим доступа: <http://deledda.scian.net-index.html>

Статья посвящена изучению проблемы проявлению архетипа матери в романе “Мать” итальянской писательницы Грации Деледды (Нобелевская премия 1926 г.). Конфликт романа строится по схеме “МАТЬ – МУЖЧИНА – ДРУГАЯ ЖЕНЩИНА”. Главная героиня – символ безграничной материнской любви. Мать наделена архетипными характеристиками матери-берегини, но и матери-разрушительницы. Роман построен по схеме “вина – наказание – искупление”. Художественный мир Г. Деледды демонстрирует устойчивую систему ценностей Сардинии. Жертвенность матери в интересах сына в граничной ситуации делает роман психологично сложным и глубоким, типичным для традиционной прозы авторки.

Ключевые слова: архетип, образ матери, роман.

Микола Ткачук, проф. (Тернопіль)

ББК 83.014.4

УДК 82 – 312. 6.

Новелістичний дискурс Гі де Мопассана

Ткачук М. П. Новелістичний дискурс Гі де Мопассана. У статті висвітлюються художні пошуки в жанрі новели Гі де Мопассана, що написані в річищі поетики реалізму. У них автор продемонстрував художню майстерність у змалюванні драматизму життя, відтворив проникливий аналіз людських стосунків і характерів. Його новели національні за своїм духом, іронією, деякою еротичною вільністю і почуттям міри в моделюванні художньої картини світу.

***Ключові слова:** новела, дискурс, гетеродієгетичний наратор, реалізм, іронія, французький характер, тематика.*

Mykola Tkachuk Short stories discourse of Guy de Maupassant.

The article explores artistic of searchings in short story genre of Guy de Maupassant and of those written in the river-bed of poetics of realism. An author showed artistic mastery in imaging dramatic effect of life, recreated the